

ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΤΑΞΣΟΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΚΑΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

5

1908

ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΗ ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ * 1969 * RÉIMPRESSION ANASTATIQUE

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ÉDITIONS

ΒΑΣ. Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ ★

BAS. N. GRÉGORIADÈS

Ε.Υ.Δ. Κ.Π.Ε.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Ο ΒΑΡΒΕΡΙΝΟΣ ΚΩΔΙΞ

ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΝΙΚΩΝΟΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ

Ἡ λατινική ὑπὸ τοῦ πατρὸς Sirmond μετάφρασις τοῦ Βίου τοῦ ὁσίου Νίκωνος τοῦ Μετανοεῖτε ἢ ἐκδοθεῖσα παρὰ τῷ Martène καὶ Durand¹ ἔγεινεν ἐκ τοῦ ἐλληνικοῦ πρωτοτύπου τοῦ ἐν τῷ Βαρβερινῷ κώδικι 583 (VI, 22), φ. 611^a - 683^a. Μελετήσας δ' ἐπ' ἐσχάτων τὸν κώδικα τοῦτον ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ Βατικανοῦ, εἰς ἣν περιῆλθον ἀπὸ τινος χρόνου οἱ Βαρβερῖνοι κώδικες, δὲν κρίνω ἄσκοπον νὰ ἐκθέσω ἐνταῦθα τὰ κατὰ τὰς κυριωτάτας διαφορὰς, οὐ μικρὰς οὔσας, τοῦ κώδικος τούτου, γεγραμμένου τὸν δέκατον πέμπτον αἰῶνα, ἀπὸ τοῦ Κουτλουμουσιακοῦ, ἐξ οὗ τὸ πρῶτον ἐξέδωκα ὅλον τὸ ἐλληνικὸν κείμενον τοῦ Βίου τούτου ἐν τῷ Νέῳ Ἑλληνομνήμονι², προσθεὶς καὶ τὴν Διαθήκην τοῦ ὁσίου³, ἥτις ἐν αὐδετέρῳ τῶν κωδίκων τούτων σώζεται.

Καὶ πρῶτον εἶνε παντελῶς διάφορος ἢ τ' ἐπιγραφή καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ Βίου, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῆς ἐπομένης παραθέσεως ἀμφοτέρων τῶν κειμένων.

Βαρβερινός.

Βίος καὶ πολιτεία καὶ μερικὴ θαυμάτων διήγησις τοῦ ἁγίου καὶ θαυματουργοῦ Νίκωνος μυροβλήτου τοῦ Μετανοεῖτε.

Κουτλουμουσιακός.

Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ Νίκωνος τοῦ Μετανοεῖτε τοῦ ἐξ Ἀρμενίας καὶ ἐν τῇ περιφθίμῳ Λακεδαιμονίᾳ τελειωθέντος.

¹ Veterum scriptorum amplissima collectio. Ἐν Παρισίοις. 1729 Τόμ. Γ' σ. 837-887.

² Τόμ. Γ' σ. 129-222.

³ Ἐνθ' ἀν. σ. 222-228.

Εὐλόγησον πάτερ,

Εἰ οὐ τόπω ἢ χρόνῳ, γνώμη δὲ μᾶλλον στερεῶς καὶ προκίρῃσι τὰ τε μέγιστα τῶν κατορθωμάτων καὶ τὴν εἰς τὸ ἀκρότατον τῆς ἀρετῆς ἐπιδοσιν δεῖ ἐπιγράφειν, οὐ τῆς ὁρθῆς ἀρα κρίσεως ἐκπεσεῖται ὁ τῷ ταύτῳ σκοπῷ στοιχεῖν βουλόμενος καὶ ἀδιστακτικῶς πιστεύων μὴ τόπω περιγεγράφθαι τὴν ἀρετὴν, μήτε μὴν πρὸς τῆς φιλοσοφίας κτῆσιν τὸν χρόνον λαμβάνειν συνέριθον, ἀλλὰ μόνη προθέσει κατορθοῦσθαι τὸ ἀγαθόν· τὴν τε χορηγίαν τῆς ἄνωθεν χάριτος πλουσίως αὐτῇ ἐπιδαψιλεύεσθαι διὰ τῆς τοῦ παναγίου Πνεύματος ἐπιφοιτήσεως. Εἰ γὰρ φύσις καὶ μὴ τρόπος ἀρετὴν ἢ κακίαν εἰργάζετο, οὐκ ἂν ἦν τὰ δύο, ἀλλὰ μονομερῶς ἐπεκράτει τὸ ἕτερον, πολλὰ δ' ἂν τις τῶν λίαν συζητητῶν εὐρήσειε κἀν τούτῳ τεκμήρια ἐπὶ τε τοῖς τῶν ἀνεκάθεν χρόνων, ἐπὶ τε τοῖς δεῦρο, δι' ὧν εἰλικρινεῖ τὴν ἀλήθειαν ἐπιγνώσεται, καὶ ὡς διὰ τούτου πάντες οἱ τὴν ὄντως φιλοσοφίαν ποθήσαντες καὶ βίον ἀληπτον τοῖς πολλοῖς ἐπιδειξάμενοι πρὸς τὴν μείζονα καὶ τελειωτέραν ἀνήχθησαν εὐκλειαν· καὶ ὡς ἐνὸν τῷ πρώτῳ φωτὶ προσπελάσαι κατηξιώθησαν καὶ τὴν κατὰ χάριν θέωσιν πεπλουτήκασιν υἱοὶ Ὑψί-

Πάτερ εὐλόγησον.

Οἱ ἐν πελάγει μεγάλῳ πλείοντες οἷς οὐκ ὄρος, οὐ βουνός, οὐδὲ σκόπελοί τινες τὴν χέρσον σημαίνουσι, πρὸς τινὰς ἀστέρας ἀποβλέποντες καὶ πρὸς ἐκείνους τὸ σκάφος ῥυθμιζόντες, ἀναυάγητοι διακίβηται. Οἱ δὲ γε τῆς ἐκκλησίας μαθηταὶ καὶ τῆς εὐσεβείας τρόφιμοι, οἱ ἐν τῷ πελάγει τοῦ βίου τούτου τυγχάνοντες, οὐ πρὸς ἀστέρας τινὰς ἀποβλέπουσιν, ἀλλὰ πρὸς τοὺς πάλαι ἀγίους καὶ ἐναρέτους πατέρας τὸ ὄμμα τῆς διανοίας τείνοντες καὶ τοῖς ἐκείνων ἴχνεσι πόθῳ ψυχῆς ἀκολουθοῦντες, εἰς τὸν αὐτὸν λιμένα τῆς οὐρανόθεν βασιλείας διασώζονται· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ οἱ βίοι αὐτῶν ἐν τοῖς βιβλίοις ἐγράφησαν, ἵνα μὴ μόνον ἀκούοντες ἐπαινῶμεν, ἀλλ' ἵνα καὶ ποθήσαντες τὴν αὐτῶν πολιτείαν ζηλώσωμεν.

Καλοὶ μὲν οὖν καὶ οἱ ἄλλοι βίοι πάντων τῶν ἀγίων ἀνδρῶν καὶ ἐπαίνου παντὸς ἄξιοι, ἀλλὰ δὴ καὶ τοῦ ὁσίου τούτου πατρὸς Νικωνος τὰ ἐπ' ἀρετὴν κατορθώματα μείζω φανῆναι δεικνύουσι τῆς κλήσεως τοῦ ὀνόματος, νικητοῦ γὰρ ἀναδειχθέντος καὶ λαμπρὰ τὰ τρέπαια στήσαντος κατὰ τῶν πολεμίων. Ὅς, εἰ καὶ τῷ χρόνῳ δεύτερος ὤφθη κατὰ πολὺ τοῖς πα-

στοιχου γινόμενοι κατὰ μέθεξιν. Ὡν ἐστὶ καὶ Νίκων ὁ ἀσκητὴς ὃν ὁ λόγος ὑπόθεσιν προσετήσατο. Νίκωνα φημί τὸν πράγμασι μᾶλλον ἢ ῥήμασι τὴν κλήσιν οἰκειωσάμενον καὶ ὅπερ ἐκλήθη γεγονότα ἢ, τὸ γε ἀληθέστερον εἰπεῖν, μὴδὲ ἀξίως κληθέντα ὃ γέγονεν, ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ μείζω, φαίνεται, παρὰ πολὺ τοῦ ὀνόματος νικητὴν ἀναδειχθέντα καὶ λαμπρὰ τὰ τρόπαια στήσαντα κατὰ τῶν πολεμίων. Ὅς, εἰ καὶ τῷ χρόνῳ δεύτερος ὤφθη κατὰ πολὺ τοῖς παλαιοῖς, οἷς ὁ μέγας πλοῦτος τῆς πρὸς θεὸν οἰκειώσεως, ἀγῶσι πολλοῖς ὑπῆρξε καὶ πόνοις ἀσκητικοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις τῶν κατὰ θεὸν σπουδασμάτων, ἀλλὰ τῇ πρὸς θεὸν ἐγγύτητι πολλῷ τῷ μέσῳ παρήλασε καὶ μικρῷ πάντας ὑπερεβάλετο ὡς ἀποκρύψαι. . .

Καὶ καθ' ὅλου δὲ τὸ κείμενον τοῦ Βαρβερινοῦ κώδικος περιέχει πλείονάς τινας φράσεις, παραλειπομένας ἐν τῷ Κουτλουμουσιακῷ. Ἰδίως δὲ διάφορον εἶνε ἐν τῷ Βαρβερινῷ τὸ ἀντίστοιχον μέρος τῶν ἐν τῷ Κουτλουμουσιακῷ ἐν σ. 145,26-146,30 τῆς ἐμῆς ἐκδόσεως.

Ὁ μικρὰς δὲ διαφορὰς παρέχει ὁ Βαρβερινὸς πρὸς τὸν Κουτλουμουσιακὸν ἐν τῇ τάξει τῶν θαυμάτων τοῦ βίου Νίκωνος. Οὕτως ἐν σ. 202,26 τῆς ἐμῆς ἐκδόσεως ἀντὶ τῶν *Ἐν ταύτῃ δὴ τῇ μονῇ ἀνευ ἀνθρωπίνης τέχνης* κτλ., ἅτινα οὐκ ἀνευ διαφορῶν περὶ τὰ καθ' ἕκαστα εὐρίσκομεν ἐν φ. 671^a τοῦ Βαρβερινοῦ, οὗτος ἔχει ἐν φ. 668^b-669^b τάδε· *Ἐν ταύτῃ δὴ τῇ μονῇ*

μείραξ ἦν τις ποτε ἐνδιαυώμενος.. Λουκᾶς τὸ ὄνομα τῷ νεανίᾳ .., ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τὰ ἐκ τοῦ Κουτλουμουσιακοῦ ἐν τῇ ἐμῇ ἐκδόσει σ. 208, 11 κ. ἐ. Ἔπεται δ' ἐν φ. 670^α τοῦ Βαρβερινοῦ «ιδ'. Περὶ τοῦ τυφλοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος». Ἄρχεται δὲ τὸ θαῦμα ταῦτο ὡδε: Ἄνθρω γάρ τις τῶν ἐτι τῷ βίῳ περιόντων καὶ τῷ πολλάκις δηλωθέντι μειοχίῳ τῆς μονῆς. Ἀντιστοιχοῦσι δὲ ταῦτα πρὸς τὰ ἐν τῇ ἐμῇ ἐκδόσει σ. 210, 15 κ. ἐ. Κατόπιν δ' εὐρίσκομεν ἐν τῷ Βαρβερινῷ ἐν τῷ αὐτῷ φ. 670^α «ιδ'. Περὶ τοῦ Ἀργιρομίτου» Ἄρχ. Ἄνθρω τις τοῦ καταλόγου τῶν στρατευομένων ἰδίῳις ὄψωνίῳις δ' ὁμοῦ στρατευόμενος... τὸ γένος ἔλκων ἐκ τῆς χώρας τῶν Κορινθίων, πρὸς ἃ παράβαλε τὰ ἐν τῇ ἐμῇ ἐκδόσει σ. 211, 24 κ. ἐ.

Περὶ δὲ τῶν ἐν τῇ ἐμῇ ἐκδόσει κυριωτέρων διορθώσεων καὶ ἀπορημάτων ἢ ἀντιβολῆ τοῦ Βαρβερινοῦ κώδικος ἐδίδαξε τὰ ἐξῆς:

Ἐν σ. 138, 2 ὀρθῶς προσέθηκα τὸ τῷ, ὑπάρχον καὶ ἐν τῷ Βαρβερινῷ.

Ἐν σ. 138, 3 ὀρθῶς μὲν διέγνων χάσμα, ἀλλ' ἀντὶ τῶν ὑπ' ἐμοῦ προστεθεισῶν μετὰ τινος δισταγμοῦ λέξεων μετὰ τὸ ὁ Βαρβερινὸς ἔχει ἡνίκα.

Ἐν σ. 138, 4 ὁ Βαρβερινὸς ἔχει μὲν παραγεύεσθαι, καθ' ἃ καὶ ὁ Κουτλουμουσιακὸς, ἀλλ' ἐν τῇ ὡς προστίθεται παραγεύσασθαι.

Ἐν σ. 145, 21 τὰ ὑπ' ἐμοῦ ἀφαιρεθέντα καὶ τῶν παίδων ὑπάρχουσι καὶ ἐν τῷ Βαρβερινῷ.

Ἐν σ. 145, 21-22 ἢ ὑπ' ἐμοῦ ἀφαιρεθεῖσα λέξις ἀνερευνῆται λείπει πράγματι ἐκ τοῦ Βαρβερινοῦ.

Ἐν σ. 160, 5-6 ἀντὶ τῶν τοῦ Κουτλουμουσιακοῦ ἐπ' αὐτοθίπου τινὸς ὁ Βαρβερινὸς ἔχει ἐπ' αὐτόθι που τινὸς.

Ἐν σ. 162, 29 ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ Κουτλουμουσιακῷ ἀκατανοήτου σκολθῆναι, ὅπερ δικαίως ἐξήγειρε τοὺς ἐμοὺς δισταγμοὺς, ἐν τῷ Βαρβερινῷ φέρεται γεγραμμένον σκῦλθῆναι.

Ἐν σ. 184, 20 ἀντὶ τῶν λέξεων τοῦ Κουτλουμουσιακοῦ καθ' ἅπαξ ἀκίνητος, ἐν αἷς ὀρθῶς ἐδήλωσα χάσμα, ὁ Βαρβερινὸς ἔχει καθάπαξ ἦν ἀκίνητος.

Ἐν σ. 187, 17 ἀντί τοῦ κατ' ἐκείνω ἐν τῷ Βαρβερινῷ γράφεται κατ' ἐκείνω. Πιθανῶς δ' ἡ ἀκρίβης τοῦ κώδικος τούτου ἐξέτασις θάποδότη, ὅτι καὶ ἀλλαγῶν ἔνθα ὁ Κουτλουμουσιακὸς ἔχει τὴν μετὰ ἐδοτικῆς σύνταξιν τῆς προθέσεως κατὰ, ἣν ἐγὼ δὲν ἠθέλησα γὰρ μεταβάλλω, βλέπων σταθερὰν ἐν τοῖς τοιοῦτοις τὴν συνήθειαν τοῦ βιβλιογράφου, τὸ ἀρχικὸν κείμενον εἶχε τὸ ὀρθόν.

Ἐν σ. 200, 28 κ. ἐ. ἐν τῷ χωρίῳ ἐπίους τῶν τὴν χώραν λαχόντων τῶν Ἀθροικῶν, οὓς δὴ καὶ Μιλιγγοὺς καλεῖν εἰώθασιν οἱ ἐγχώριοι, ἄνδρες αἰμοφορεῖς ὁ Βαρβερινὸς ἔχει τῶν ἐθνικῶν ἦν δὴ καὶ Μιλιγγοὺς καλεῖν, φέρεται δ' ἐν τῇ ᾧ αὐτοῦ ἐπιγραφή Περὶ τῶν Μιλιγγιωτῶν Ἀντί δὲ τοῦ αἰμοφορεῖς γράφεται αἰμοχαρεῖς, καθ' ἃ καὶ ἐγὼ εἶχον προτείνει.

Ἐν σ. 219, 10 ἀντί τοῦ κωμωδεῖν καὶ κακκάζειν τοῦ Κουτλουμουσιακοῦ ἀναγινώσκωμεν ἐν τῷ Βαρβερινῷ βαιταρίζειν ἢ ὁμοθεῖν.

Ἐν σ. 220, 32 ἀντί τοῦ ἐφαπλεῖν τοῦ Κουτλουμουσιακοῦ ὁ Βαρβερινὸς ἔχει ὑφαπλεῖν.

Καθ' ἃ δὲ ὁ πρόλογος, οὕτω καὶ ὁ ἐπίλογος τοῦ Βίου ἔχει διαφόρως ἐν τῷ Βαρβερινῷ ἢ ἐν τῷ Κουτλουμουσιακῷ, ὡς δεικνύει ἢ κατωτέρω ἀπέναντι ἀλλήλων παράθεσις τοῦ μέρους τούτου τῶν δύο κωδίκων.

Βαρβερινός.

Ἄλλὰ γε τὸν λόγον οὕτω παρεῖλκεν καὶ τὰ ἐκείνω τερατουργηθέντα καὶ τερατουργούμενα πάντα κατὰ μέρος διεξιέναι ἀπειρόκαλόν τε ὁμοῦ καὶ ἀδύνατον, καὶ ἄθλος οὐκ εὐπετής, ὡςπερ αὖ πάλιν καὶ τὸ πάντα παραλιπεῖν ἀτεχνῶς ἐπιζήμιον. Ῥῥον γὰρ ἀστέρων πληθὺν ἀριθμεῖν καὶ ψάμμον παράλιον ἢ καὶ κυάθῳ πέλαγος ἑκμετρεῖν ἢ καὶ ἄλλό τι ἐπιχειρεῖν τῶν

Κουτλουμουσιακός.

Ἄλλὰ γε τὸν λόγον οὕτω παρεῖλκεν καὶ τὰ ἐκείνω τερατουργηθέντα καὶ τερατουργούμενα ἅπαντα κατὰ μέρος διεξιέναι ἀπειρόκαλόν τε ὁμοῦ καὶ ἀδύνατον καὶ ἄθλον (κῶδ. ἄθλον) οὐκ εὐπετής, ὡςπερ αὖ πάλιν καὶ τὸ πάντα παραλιπεῖν (κῶδ. παραλειπεῖν) ἀτεχνῶς ἐπιζήμιον. Ῥῥον γὰρ ἀστέρων πληθὺν ἀριθμεῖν καὶ ψάμμον παράλιον ἢ καὶ πέλαγος κοτύλη

ἀνηνύτων ἢ τὰ ἐκείνου πάντα λέγειν καὶ διηγείσθαι, ἃ μὴδὲ λόγῳ ῥητὰ μὴδ' ἀκοῇ χωρεῖ διὰ τὸ πλῆθος. Τοιγαροῦν καὶ ἐκκλίνειν ὡς περ βούλομενοι, τὸ τε πολυσχεδῆς τοῦ λόγου καὶ τὸ παρῆλκον, ἅτε μὴδὲ τὴν γλώτταν ἔχοντες διηγῆμασι τοιούτοις καὶ θαύμασι συνυφουμένην, τέλος ἐπιθήσωμεν τῷ λόγῳ. Ἀπόχρη γὰρ πάντως καὶ ταῦτα, ἅπερ ἐπιτροχάδην, ἀλλ' οὐ κατὰ μέρος διεξιθεῖν προήχθημεν, δείξαι ὅσην ὁ μέγας τὴν πρὸς θεὸν πεπλούτηκε παρρησίαν καὶ ὅσης ἔτυχε τῆς πρὸς αὐτὸν οἰκειότητος ἦν ἐμνηστεύσατο διὰ βίου καθαρότητα καὶ ἀρετῆς περιουσίαν· τὰ δ' ἄλλα, ἃ καὶ γραφῆς καὶ διηγήσεως ἐπέκεινα καὶ περὶ ὧν οὐδεὶς ἂν ἐφίκοιτο λόγος, γλώσσαις ἑτέρων ὡς δυνατόν κάκειναις λέγειν ἢ καὶ φιλοπευστεῖν τὰ περὶ αὐτοῦ καταλείψωμεν. Τὰ μὲν δὴ παρ' ἐμοῦ σοί, ὦ θεία καὶ ἱερά κεφαλή, ὡς ἐν συνόψει καὶ δι' ἐπιδρομῆς ταῦτα, μὲν καὶ τῆς ἀξίας ἐγγύς οὐκ οἶδα, πλὴν καὶ τοῦτο σοὶ χάρις τῷ ταῦτα μοι οὕτω καὶ ὑποθεμένῳ καὶ ὑπαγορεύσαντι. Ἄ καὶ δέχοιο προσηνῶς τε καὶ φιλανθρώπως, ἰλεῶν μοι τὸν Χριστὸν τιθέμενος, ὃν αὐτὸς μὲν διαφερόντως ἠγάπησας, ἐγὼ δὲ πλήθει πταισμάτων ἀδιηγήτων, οἴμοι, παρῶρ-

ἐκμετρεῖν ἢ καὶ ἄλλο (κῶδ. ἄλλό) τι τῶν ἀνηνύτων ἐπιχειρεῖν ἢ τὰ ἐκείνου πάντα λέγειν καὶ διηγείσθαι, ἃ μὴδὲ λόγῳ ῥητὰ μὴδ' ἀκοῇ χωρητὰ διὰ τὸ πλῆθος. Τοιγαροῦν καὶ ἐκκλίνειν ὡς περ βούλομενοι τὸ τε πολυσχεδῆς τοῦ λόγου καὶ τὸ παρῆλκον, ἅτε δὴ μὴδὲ τὴν γλώτταν ἔχοντες συνδιηγουμένην καὶ τοιούτοις θαύμασι συνυφουμένην, τέλος ἐπιθήσωμεν τῷ λόγῳ. Ἀπόχρη γὰρ πάντως καὶ ταῦτα, ἅπερ ἐπιτροχάδην, ἀλλ' οὐ κατὰ μέρος διεξιθεῖν προήχθημεν (κῶδ. προεῖχθημεν), δείξαι ὅσην ὁ μέγας τῆς πρὸς θεὸν πεπλούτηκε παρρησίας καὶ ὅσης ἔτυχε τῆς πρὸς αὐτὸν οἰκειότητος ἦν ἐμνηστεύσατο διὰ βίου καθαρότητα καὶ ἀρετῆς περιουσίαν. Τὰ δ' ἄλλα, ἃ καὶ γραφῆς καὶ διηγήσεως ἐπέκεινα καὶ περὶ ὧν οὐκ ἂν ἐφίκοιτο λόγος, γλώσσαις ἑτέρων ὡς δυνατόν κάκειναις λέγειν ἢ φιλοπευστεῖν τὰ περὶ αὐτοῦ καταλείψωμεν. Τὰ δὲ παρ' ἐμοῦ μὲν σοί, ὦ θεία καὶ ἱερά κεφαλή, ὡς ἐν συνόψει καὶ δι' ἐπιδρομῆς ταῦτα, εἰ μὲν καὶ τῆς ἀξίας ἐγγύς οὐκ οἶδα, πλὴν καὶ τοῦτο (κῶδ. τοῦτο) σοὶ χάρις τῷ ταῦτα μουῦντί (κῶδ. μουῦντί) μοι καὶ ὑποθεμένῳ καὶ ὑπαγορεύσαντι. Ἄ καὶ δέχοιο προσηνῶς τε καὶ φιλανθρώπως, ἰλεῶν μοι

γισα. Εἴης δέ μοι καὶ προστάτης ἄνωθεν τῆς μονῆς. ἱερὲ Νίκων, τὸ ἐμὸν ἐντρέφημα καὶ καλλώπισμα, ταῖς σαῖς πρεσβείαις καὶ ταῖς ἄνωθεν φρουκτωρίαις περιλάμπων μου τὸ ἡγεμονικὸν καὶ σώζων με τὸν ἀχρεῖον οἰκέτην σου ἐνταῦθα μὲν τῶν ἀδοκῆτων ἐπιφορῶν καὶ ἐχθρῶν ἀοράτων καὶ ὄρωμένων τῶν ἀεὶ φθονούντων καὶ ἐπιβουλεύοντων μοι λόγους τέ μοι παντοδαπούς ἐξαρτύοντας καὶ παντοίως ἐφηδομένους τῇ ἐμῇ ἀπωλείᾳ, ἐκείθεν δὲ τῆς πυρὸς γειννῆς καὶ ἀμυθήτων κολάσεων. Οὐ γὰρ κομψοεπίας ἀκάρπου οὐδ' αὐτὸ κοσμικῆς λογολεσχίας καὶ ψευδαρεσκίας καινὰ ταῦτα τὰ λαρυγγεύματα, ἀλλὰ λιτότητος μὲν λέξεως ἐν ἀκατασκευῷ καὶ ἀπλῶ διηγήματι, ἐξ ἀμούσου γλώττης καὶ παχυτέρας διανοίας· θυμῆρως δ' ὁμῶς θεῶ ὁ σκοπὸς καὶ τοῦ ὀρθοῦ λόγου ἐχόμενος· ἵνα γὰρ μὴ λάθῃ τῶν μετὰ ταῦτα χρόνων καὶ ἐξίτηλα τῷ χρόνῳ γίνηται τὰ οὕτως ἐτατουρηθέντα, δυνάμει τοῦ ἐν σοὶ ἐνοικήσαντος ἀγίου Πνεύματος καὶ ἵνα ἔτι καὶ ἐπίδηλος εἴη καὶ αὐτοῖς τοῖς μὴ εἰδόσιν ἢ σὴ πρὸς θεὸν οἰκείωσις καὶ παρρησία, τοῦτο παρ' ἡμῖν ἐπινενόηται· ταῖς δὲ σαῖς πρεσβείαις ἀξιοθειήμεν ἅπαντες οἱ σωτῆρα καὶ ῥύστην μετὰ πίστεως εἰλικρινοῦς σε ἐπιγραφό-

τὸν Χριστὸν τιθέμενος, ὃν καὶ αὐτὸς διαφερόντως ἠγάπησας, ἐγὼ [διὰ προσέθηκα] πταισμάτων ἀδιηγῆτων, οἴμοι, παρώργισα. Εἴης δέ μοι καὶ προστάτης ἄνωθεν τῆς μονῆς, ἱερὲ Νίκων, τὸ ἐμὸν τρέφημα καὶ καλλώπισμα, ταῖς σαῖς πρεσβείαις καὶ ταῖς ἄνωθεν φρουκτωρίαις περιλάμπων μου τὸ ἡγεμονικὸν καὶ σώζων με τὸν ἀχρεῖον οἰκέτην σου ἐνταῦθα μὲν τῶν ἀδοκῆτων ἐπιφορῶν καὶ ἐχθρῶν ἀοράτων καὶ ὄρωμένων τῶν ἀεὶ φθονούντων καὶ ἐπιβουλεύοντων μοι καὶ λόγους παντοδαπεῖς καὶ δολίους ἐξαρτυόντων κατ' ἐμοῦ καὶ παντοίως ἐφηδομένων τῇ ἐμῇ ἀπωλείᾳ, ἐκείθεν δὲ τῆς πυρὸς γειννῆς καὶ ἀμυθήτων δεινῶν κολάσεων. Ἐπί δὲ τοῦ θρόνου τῆς τοῦ ἀδεκάστου φοβερῆς κρίσεως ἀκατασχύντως προσάγων με μέτοχον τῆς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ στάσεως ἀποδείξοις, ἀρπαγησόμενον εἰς οὐρανὸν καὶ μετ' ἀγγέλων ὑμνωδῶν ἐσόμενον τῆς ἀκτίστου καὶ ὁμοουσιου Τριάδος ἐν πατρὶ καὶ υἱῷ καὶ ἀγίῳ Πνεύματι νοουμένης τε καὶ δοξαζομένης, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς ἀπεράντους καὶ ἀτελευτήτους αἰῶνας ἀμήν.

μενοι ἀφέσεως ἁμαρτημάτων καὶ
 χρηστότητος καὶ φιλανθρωπίας τῆς
 παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, οὗ
 τὸ ἔλεος ἀφ᾽ ἑαυτοῦ καὶ ἡ αγαθότης
 ἀνεύκαστος, ᾧ πρέπει πᾶσα δοξα-
 στήμη καὶ μεγαλοπρέπεια σὺν τῷ
 ἀνάρχῳ αὐτοῦ πατρὶ καὶ τῷ παν-
 αγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ
 Πνεύματι νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς
 ἀτελευτήτους αἰῶνας τῶν αἰώνων
 ἀμήν.

Ἡ ἀνωτέρω βραχεῖα ἐκθεσις περὶ τοῦ ἐν τῷ Βαρβερινῷ
 κώδικι Βίου τοῦ Νίκωνος πείθει βεβαίως, ὅτι ὁ κώδιξ οὗτος
 εἶνε ἄξιος εἰδικωτέρας μελέτης χάριν νέας ὀριστικῆς ἐκδόσεως
 τοῦ Βίου τούτου.